U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci stěžovatele: **P. V. C.**, zastoupený Mgr. Jiřím Hladíkem, advokátem se sídlem Příkop 8, Brno, za účasti: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Brno, Inspektorátu cizinecké policie Brno, o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 27. 10. 2010, č. j. 36 Ca 55/2009 - 24,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Stěžovatel se žalobou, podanou dne 16. 12. 2009 u Krajského soudu v Brně, domáhal uložení povinnosti tehdy příslušnému správnímu orgánu, tj. Policii České republiky, Oblastnímu ředitelství služby cizinecké policie Brno, Inspektorátu cizinecké policie Brno (dále též „žalovaný správní orgán“), vydat rozhodnutí o žádosti stěžovatele o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, podané u zastupitelského úřadu České republiky v Hanoji a vedené pod č. j. CPBR-14332/CI-2009-064061, do tří dnů od právní moci rozsudku a nahradit stěžovateli náklady řízení.

Podáním ze dne 18. 2. 2010, doručeným krajskému soudu téhož dne, vzal stěžovatel žalobu zpět s tím, že žalovaný správní orgán vydal dne 13. 1. 2010 rozhodnutí, jímž žádost stěžovatele o povolení k dlouhodobému pobytu zamítl. Současně stěžovatel navrhl, aby krajský soud uložil žalovanému správnímu orgánu povinnost nahradit stěžovateli náklady řízení, neboť žaloba byla podána důvodně.

Krajský soud usnesením ze dne 27. 10. 2010, č. j. 36 Ca 55/2009 - 24, zastavil řízení (výrok I.) a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.).

Ve vztahu k výroku o zastavení řízení krajský soud uvedl, že nepochyboval o projevu vůle stěžovatele, jímž byla žaloba vzata zpět, a byl tímto úkonem vázán.

Ve výroku o nákladech řízení krajský soud ve smyslu § 60 odst. 7 s. ř. s. shledal důvody hodné zvláštního zřetele pro to, aby stěžovateli nepřiznal náhradu nákladů řízení, jež by mu dle § 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s. jinak náležela. Odvolal se přitom na závěry vyslovené Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 25. 6. 2008, č. j. 1 Ans 4/2008 - 62, www.nssoud.cz a Ústavním soudem v nálezech ze dne 8. 11. 2007, sp. zn. II. ÚS 439/06, a ze dne 6. 2. 2007, sp. zn. II. ÚS 828/06. Krajský soud zjistil, že žádost stěžovatele byla postoupena žalovanému správnímu orgánu dne 6. 8. 2009, přičemž do podání žaloby dne 16. 12. 2009 muselo být stěžovateli zřejmé, že žalovaný správní orgán nebyl nečinný, což vyplývá z úkonů, které do podání žaloby žalovaný správní orgán učinil. Stěžovatel přesto podal soudu žalobu na nečinnost a navíc dne 7. 1. 2010 požádal o přerušení řízení na dobu 14 dnů. Dne 13. 1. 2010 pak žalovaný správní orgán vydal rozhodnutí. Z časového sledu úkonů krajskému soudu vyplynulo, že žaloba byla podána účelově a stěžovateli muselo být zřejmé, že žalovaný správní orgán i vzhledem k činěným procesním úkonům o žádosti stěžovatele rozhodne. Prováděl-li žalovaný správní orgán úkony za účelem vydání rozhodnutí, krajský soud nepovažoval za možné hovořit o nečinnosti jako takové a shledal důvody k aplikaci § 60 odst. 7 s. ř. s.

Stěžovatel brojí proti usnesení krajského soudu ze dne 27. 10. 2010, č. j. 36 Ca 55/2009 - 24, kasační stížností, přičemž poukazuje na důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy nezákonnost rozhodnutí o zastavení řízení.

Stěžovatel popsal, proč považoval žalobu za důvodnou. Žalovaný správní orgán byl povinen rozhodnout o žádosti do 29. 9. 2009, tedy do 60 dnů ode dne podání žádosti zastupitelskému úřadu. Stěžovatel se obrátil na nadřízený správní orgán se žádostí o opatření proti nečinnosti podle § 80 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Vzhledem k tomu, že ani ten neučinil žádné kroky ve smyslu § 80 odst. 4 správního řádu, podal stěžovatel dne 16. 12. 2009 žalobu na ochranu proti nečinnosti.

Dále stěžovatel uvedl, že po zpětvzetí žaloby podáním ze dne 18. 2. 2010 nahlédl v březnu 2010 do spisového materiálu. Z něj zjistil, že dne 23. 2. 2010 se konalo neveřejné zasedání senátu a bylo rozhodnuto o zastavení řízení o žalobě a o povinnosti žalovaného správního orgánu nahradit stěžovateli k rukám jeho právního zástupce na náhradě nákladů řízení částku 8 640 Kč do tří dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Tato skutečnost plyne dle stěžovatele z listiny založené ve spisu, jež je označena jako „usnesení“ a opatřena otiskem razítka se slovem „originál“, který je přeškrtnutý a vedle otisku razítka je ručně napsáno „koncept“. Stěžovateli nebylo zřejmé, proč soud vydal dvojí usnesení s odlišnými závěry co do důvodnosti podané žaloby. Stěžovatel se po zjištění, že krajský soud vydal usnesení, které změnil na údajný koncept, obrátil na tento soud. Žádal, aby soud zajistil stěžovateli jeho práva vyplývající z článku 38 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), pokud by měl v úmyslu jakkoliv zohlednit vyjádření žalovaného správního orgánu. Stěžovatel tvrdil, že žalovaný správní orgán podal vyjádření dne 20. 10. 2010 a krajský soud z něj vyšel, aniž by dal jeho přijetí stěžovateli najevo a aniž by mu umožnil

seznámit se s ním a vyjádřit se k němu. Takový postup představuje porušení článku 38 odst. 2 Listiny a § 36 odst. 1 s. ř. s. Krajský soud nebyl za této situace oprávněn rozhodnout o zastavení řízení a výrok I. napadeného usnesení je nezákonný.

Stěžovatel rovněž obhajoval důvodnost žaloby a brojil proti závěru krajského soudu o účelovosti jejího podání.

Konečně stěžovatel připomněl, že nešlo o ojedinělý případ. Krajský soud ve dvaceti šesti z celkem padesáti tří skutkově shodných případů přiznal při zastavení řízení žalobcům právo na náhradu nákladů řízení.

S ohledem na zánik žalovaného správního orgánu k 1. 1. 2011 [viz § 161 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění účinném v době rozhodování Nejvyššího správního soudu] bylo v řízení o kasační stížnosti pokračováno s Ministerstvem vnitra, na které odpovídající pravomoc původně žalovaného správního orgánu rozhodovat o žádostech o povolení k dlouhodobému pobytu přešla (§ 46 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, v nyní účinném znění).

Ministerstvo vnitra jako účastník řízení o kasační stížnosti ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 9. 2. 2011 navrhlo zamítnutí kasační stížnosti. Účastník řízení poukázal na to, že stěžovatel podal žalobu po té, co mu byla dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a bylo tedy s ohledem na provedené úkony zřejmé, že žalovaný správní orgán nebyl v žádném případě nečinný. Krajský soud dle názoru účastníka řízení přiléhavě odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2008, č. j. 1 Ans 4/2008 – 62, dle kterého mj. „*soud musí posoudit, zda podání žaloby v daném případě plnilo účel předvídaný zákonem a zda nemělo spíš povahu zneužití práva*“. Účastník řízení má za to, že rozhodnutí krajského soudu je plně v souladu se zákonem. Účastník řízení poukázal též na usnesení Ústavního soudu ze dne 2. 9. 2010, sp. zn. III. ÚS 2344/10, jež se týkalo skutkově shodné věci.

Nejvyšší správní soud se před věcným posouzením kasační stížnosti zabýval její přípustností.

Stěžovatel tvrdil, že napadl usnesení krajského soudu v celém jeho rozsahu.

Nejvyšší správní soud však neshledal námitky, formálně brojící proti výroku o zastavení řízení, přípustnými. Výrok o zastavení řízení vycházel ze zcela jednoznačného zpětvzetí žaloby stěžovatelem. Nejvyšší správní soud neměl nejmenších pochyb o tom, že stěžovatel prostřednictvím kasační stížnosti fakticky neusiluje o změnu tohoto výroku, resp. dosažení jiného výroku. Stěžovatel totiž zpětvzetím žaloby nemohl zamýšlet nic jiného než dosáhnout právě výroku o zastavení řízení. Za situace, kdy skutečným úmyslem stěžovatele není a z povahy věci ani nemůže být jiný výrok, jímž by krajský soud právně konformně reagoval na zpětvzetí žaloby, brojí námitky proti výroku o zastavení řízení fakticky jen proti důvodům tohoto rozhodnutí, resp. s ním souvisejícímu procesnímu postupu krajského soudu. Takové stížní námitky jsou však podle § 104 odst. 2 s. ř. s. nepřípustné. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost v této části odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 104 odst. 2 a § 120 s. ř. s.

Při posuzování přípustnosti kasační stížnosti ve zbývající části Nejvyšší správní soud přihlédl i k závěrům obsaženým v usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 6. 2010, č. j. 7 Afs 1/2007 - 64, publikovaném pod č. 2116/2010 Sb. NSS. V něm se rozšířený senát zabýval aplikací § 104 odst. 2 s. ř. s. na případy, kdy je kasační stížností napaden mimo výroku o nákladech řízení rovněž výrok ve věci samé. Rozlišil přitom situace, kdy kasační stížnost napadá pouze výrok o nákladech řízení, od případů, kdy napadá i jiné výroky. V prvním případě je podle rozšířeného senátu třeba kasační stížnost pro nepřípustnost odmítnout, byť by bylo rozhodnutí krajského soudu o nákladech řízení věcně nesprávné, ve druhém případě je kasační stížnost přípustná. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ovšem doplnil, že přijatý výklad vylučuje z přezkumu nejen kasační stížnosti směřující toliko proti výroku o nákladech řízení, ale i ty, které obsahují námitky proti výroku o věci samé, ale ty jsou z hlediska ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustné. Podle názoru rozšířeného senátu zákonodárce nemínil absolutně a bezvýjimečně vyloučit přezkum výroku o nákladech řízení, ale hodlal jej umožnit tam, kdy Nejvyšší správní soud věcně přezkoumává výrok o věci samé.

Nepřípustnost stížních námitek směřujících do výroku o zastavení řízení pak v souladu se závěry vyslovenými v usnesení rozšířeného senátu vylučuje, aby se Nejvyšší správní soud zabýval námitkami brojícími proti výroku o nákladech řízení. I v této části proto bylo třeba kasační stížnost odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 104 odst. 2 a § 120 s. ř. s.

Soud pro úplnost dodává, že shodně rozhodl též v jiných srovnatelných věcech, např. v usnesení ze dne 24. 2. 2011, č. j. 5 Ans 1/2011 - 65, v usneseních ze dne 28. 2. 2011, č. j. 8 Ans 1/2011 – 67, č. j. 8 Ans 2/2011 – 61 a č. j. 8 Ans 3/2011 – 63, nebo v usnesení ze dne 6. 4. 2011, č. j. 1 Ans 1/2011 - 71.

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. a § 120 s. ř. s., podle nichž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. května 2011

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu